

AUKŠČIAUSIOJI
AUDITO INSTITUCIJA
NAUDINGI • VERTINAMI • ATPAŽĪSTAMI

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ FONDO 2017 METŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ TEISINGUMO BEI LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

2018 m. spalio 1 d.

Nr. FA-2018-P-6-6 -10-1

Valstybės kontrolės – aukščiausiosios valstybinio audito institucijos – pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami valstybės finansai ir kitas turtas bei kaip vykdomas valstybės biudžetas. Aukščiausioji audito institucija, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei, o savo darbui keldama aukščiausius kokybės reikalavimus – būti pavyzdžiu visam viešajam sektoriui.

Auditą atliko: Jolanta Balionienė.

Valstybinio audito ataskaita pateikta: Lietuvos Respublikos Seimui, Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai.

TURINYS

ĮŽANGA	4
AUDITO REZULTATAI	5
1. FONDO FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYJE PATEIKTA INFORMACIJA NEIŠSAMI	5
2. FONDO BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITOS TEISINGOS, BIUDŽETAS VYKDYTAS LAIKANTIS TEISĖS AKTŲ	5
PRIEDAI	6
Priedas. Audito apimtis ir metodai	6

IŽANGA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Valstybės kontrolės įstatymu¹ ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu², atlikome Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo auditą. Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškiamos audito išvadoje. Audito metu nustatyti nereikšmingi neatitikimai pateikti raštu³. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti priede „Audito apimtis ir metodai“ (6 psl.).

Ilgalaikio darbo išmokų fondo paskirtis

Ilgalaikio darbo išmokų fondas yra išteklių fondas, skirtas nustatyti ilgą nepertraukiamo darbo stažą turinčių darbuotojų papildomas finansines garantijas, juos atleidus. Iš fondo skiriamos lėšos įstatyme⁴ nustatyto dydžio išmokoms asmenims, kurių darbo santykiai pagal nutraukiamą darbo sutartį su Lietuvos Respublikos jurisdikcijoje esančiu darbdaviu atleidimo iš darbo dieną nepertraukiamai tęsėsi daugiau negu penkerius metus ir kuris yra atleistas iš darbo Darbo kodekso 57 str. nurodytu pagrindu.

Įsigaliojus Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymui, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai ir kitoms Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms nuo 2017-07-01 pavesta vykdyti Ilgalaikio darbo išmokų fondo administravimą. Ilgalaikio darbo išmokų fondo veikloje dalyvavo Finansų ministerija – finansų ministro nustatyta tvarka investavo laikinai laisvas fondų lėšas. Ministerija administratoriui teikė informaciją, reikalingą ataskaitų rinkiniui parengti. Fondo lėšos buvo kaupiamos ir saugomos Lietuvos Respublikos valstybės išdo bendrojoje sąskaitoje ir naudojamos pagal Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintą 2017 metų fondo lėšų sąmatą⁵.

Fondo finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais, o fondo lėšų sąmatos vykdymo ataskaita sudaroma pagal Išteklių fondų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklės⁶. Fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai ne vėliau kaip iki kitų metų spalio 1 dienos teikiami Vyriausybei, kuri, pritarusi ataskaitų rinkiniams, teikia juos Seimui ne vėliau kaip iki spalio 10 dienos.

¹ Valstybės kontrolės įstatymas, 9 str. 3 d. 4 p.

² Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 30 str. 2 d. 4 p. ir 3 d., 32 str. 7 d.

³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2018-08-22 raštas Nr. S-(6-5059)-704 „Dėl Garantinio ir Ilgalaikio darbo išmokų fondų audito metu nustatytų dalykų“.

⁴ Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymas, 9 str.

⁵ 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.

⁶ Finansų ministro įsakymas Nr. 1K-461 „Dėl Išteklių fondų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių patvirtinimo“.

AUDITO REZULTATAI

1. FONDO FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYJE PATEIKTA INFORMACIJA NEIŠSAMI

1. Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingi, išskyrus duomenis apie fondo nuvertėjimo sąnaudas ir informaciją apie sumas, gautinas per vienerius metus.
2. Nustatėme, kad sudarant Ilgalaikio darbo išmokų fondo finansinių ataskaitų rinkinį nesivadovauta Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nustatytu subjekto principu⁷, nurodančiu apskaitoje registruoti to viešojo sektoriaus subjekto turtą, finansavimo sumas ir įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas.
3. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba administruoja Ilgalaikio darbo išmokų fondą, organizuoja ir tvarko jo buhalterinę apskaitą, kartu su kitomis Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigomis disponuoja informacija apie darbdavių mokamas ir gautinas įmokų sumas į Ilgalaikio darbo išmokų (0,5 proc. dydžio) fondą, jas įtraukia į Valstybinio socialinio draudimo fondo apskaitą ir įvertina šių įmokų nuvertėjimą, bet pagal pasirinktą apskaitos politiką ir jos vedimo tvarką šių nuvertėjimo sumų nepateikia Ilgalaikio darbo išmokų fondo finansinių ataskaitų rinkinyje. Dėl šios šią rinkinyje pagal 2017-12-31 duomenis pateikta informacija neišsami: jame neparodyta 733,0 tūkst. Eur nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudų, aiškinamajame rašte atskleista ne visa informacija apie sumas, gautinas per vienerius metus. Jų nuvertėjimas rodo mokumo problemas, iš dalies fondo administratoriaus veiklos efektyvumą, todėl informacijos nepateikimas klaidina ataskaitų vartotojus.

2. FONDO BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITOS TEISINGOS, BIUDŽETAS VYKDYTAS LAIKANTIS TEISĖS AKTŲ

4. Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų iškraipymų bei fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pažeidimų nenustatėme.

Valstybės kontrolierius

Arūnas Dulkys

⁷ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 4 str.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017
metų finansinių ir biudžeto vykdymo
ataskaitų rinkinių teisingumo bei lėšų
ir turto valdymo, naudojimo ir
disponavimo jais teisėtumo
vertinimas“
priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslai:

- įvertinti Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones;
- įvertinti Ilgalaikio darbo išmokų fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2017 metais teisėtumą atsirinktose audituoti srityse.

Audituotos Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitos:

- finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitos bei finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2017-12-31 duomenis.
- lėšų sąmatos vykdymo 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaita ir jos aiškinamasis raštas.

Auditas atliktas:

- pagal Valstybinio audito reikalavimus⁸, tarptautinius audito standartus (TAS)⁹ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹⁰;
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o atsirinktose audituoti srityse fondo lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir jais disponuojama teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai

2017 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai:

2017 m. pabaigoje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 23 771,1 tūkst. Eur (paaiškinimas: fondas savo veiklą pradėjo nuo 2017-07-01, todėl likučio 2017 m. pradžioje nebuvo).

2017 m. gautos pajamos ir patirtos išlaidos:

Fondas gavo 15 474,1 tūkst. Eur pajamų – darbdavių įmokos;

Fondas patyrė 108,5 tūkst. Eur išlaidų, iš jų:

- 80,6 tūkst. Eur – išmokos darbuotojams;
- 25,1 tūkst. Eur – fondo administravimo išlaidos;

⁸ Valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

⁹ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą), prieiga per internetą: <http://lar.lt/www/new/page.php?326>.

¹⁰ Finansinio audito (1000–1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai. Prieiga per internetą: <http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>.

Audito apimtis ir metodai

- 2,8 tūkst. Eur – laikinai laisvų fondo lėšų investavimo išlaidos.
- Lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 15 365,6 tūkst. Eur.

Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos

Fondas neturi pavaldžių, kontroliuojamų ar konsoliduojamų įstaigų

Audito apimtį apribojimai

Audito apimtis nebuvo ribojama

Vertintos sritys ir atliktos procedūros dėl 2017 metų Ilgalaikio darbo išmokų fondo ataskaitų rinkinių duomenų

Atlikus fondo veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos svarbiausios audito sritys

Socialinės įmokos, socialinės išlaidos, gautinos sumos, pinigai ir įsipareigojimai. Sričių, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika, nenustatyta.

Sritys, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)

Vidaus kontrolė nebuvo testuojama.

Sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir (ar) analitinės procedūros)

- Pajamų srityje atlikti detalieji testai. Siekiant gauti baigtumo, tikrumo, įvertinimo, atskleidimo tvirtinimus patikrinta įplaukų duomenų atitiktis Valstybinio socialinio draudimo fondo, Finansų ministerijos teikiama duomenims.
- Išlaidų srityje atlikti detalieji testai. Siekiant gauti baigtumo, įvertinimo, atskleidimo tvirtinimus, patikrinta fondo administravimo išlaidų duomenų atitiktis Valstybinio socialinio draudimo fondo teikiama duomenims, įvertinta, ar fondo ataskaitose nurodytos išlaidos atitinka išmokėtas sumas.
- Patikrintas pinigų ir gautinų sumų bei įsipareigojimų buvimas, tikrumas, tinkamas įvertinimas ir atskleidimas.

Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas

Įvertinta: taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių įvertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas; bendras finansinių ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar šiose ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai pateikti taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus; bendras biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys, ir tai, ar šiose ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai pateikti taip, kad atitiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimus.

Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2017 metais

Atlikus fondo veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos svarbiausios audito sritys

Įplaukos ir išlaidos. Reikšmingos neatitikties rizikos nenustatyta.

Sritys, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)

Vidaus kontrolė nebuvo testuojama.

Sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir (ar) analitinės procedūros)

išlaidų srityje vertinta, kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl išmokų darbuotojams mokėjimo ir fondo administravimo išlaidų skaičiavimo.

Teisės aktai, kurių atitiktis vertinta

Įstatymai:

- Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymas, III–V skyriai
- Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 20 str.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas:

- 2017-07-05 nutarimas Nr. 576 „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo nuostatų patvirtinimo“

Įsakymai:

- Finansų ministro įsakymais patvirtinti viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.
 - Finansų ministro 2014-12-16 įsakymas Nr. 1K-461 „Dėl Išteklių fondų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių patvirtinimo“
 - Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos direktoriaus 2017-06-20 įsakymu Nr. V-315 patvirtintas Išmokų iš Ilgalaikio darbo išmokų fondo skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašas
-

NAUDINGI • VERTINAMI • ATPAŽŪSTAMI

